

Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR) Adroddiad Safle ar gyfer Trawsfynydd

Adroddiad ar gyfer y cyfnod 1 Hydref 2017- 31 Mawrth 2018

Rhagair

Cyflwynir yr adroddiad hwn fel rhan o ymrwymiad ONR i sicrhau bod gwybodaeth ynghylch archwiliadau a gweithgareddau rheoliadol sydd yn berthnasol i'r safle uchod ar gael i'r cyhoedd. Caiff adroddiadau eu dosbarthu pob chwarter i aelodau Grŵp Rhanddeiliaid Safle Trawsfynydd ac maent ar gael hefyd ar wefan ONR (<http://www.onr.org.uk/lrc/>).

Gan amlaf mae archwilwyr o'r ONR yn mynychu cyfarfodydd Grŵp Rhanddeiliaid Safle Trawsfynydd a byddant yn ymateb i unrhyw gwestiynau a godir yno. Dylai unrhyw berson sy'n dymuno gwneud ymholiadau ynghylch materion yn yr adroddiad hwn gysylltu ag ONR.

CYNNWYS

1	ARCHWILIADAU	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2	MATERION RHEOLAIDD	3
3	MATERION NAD YDYNT YN RHEOLAIDD	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4	GWEITHGAREDD RHEOLIADOL	4
5	NEWYDDION ODDI WRTH ONR.....	4
6	CYSYLLTIADAU.....	5

1 ARCHWILIADAU

1.1 Dyddiadau'r archwiliad

Roedd archwiliwr safle ONR, wedi'i gefnogi ein harchwilwyr ONR arbenigol, wedi cynnal archwiliadau ar y dyddiadau canlynol yn ystod y cyfnod:

- 9-11 Hydref 2017: Amod Trwydded 26, 28 a 36 archwiliad cydymffurfio.
- 29 Ionawr -1 Chwefror 2018: Archwiliad ar sail system o storio gweddillion elfennau tanwydd ac adalwadau ac Amod Trwydded 12, 16, 22 a 35 archwiliad cydymffurfio.
- 31 Ionawr 2018: Cynhaliodd arbenigwr diogelwch tân archwiliad cydymffurfio Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005.

2 MATERION RHEOLAIDD

2.1 Archwiliadau

Cynhelir archwiliadau fel rhan o'r broses ar gyfer monitro cydymffurfio gyda:

- yr amodau atodir gan ONR ynghlwm wrth y drwydded safle niwclear a gyflwynwyd dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965 (NIA65) (fel y'i diwygiwyd);
- Deddf Ynni 2013
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 (HSWA74); a
- rheoliadau a wnaed dan HSWA74, er enghraifft Rheoliadau Ymbelydriadau Ïoneiddio 1999 a (IRR99) a Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 (MHSWR99).

Mae'r archwiliadau yn galw am fonitro gweithgareddau'r deiliad trwydded ar y safle mewn perthynas â digwyddiadau, gweithrediadau, cynnal a chadw, prosiectau, addasiadau, newidiadau mewn achosion diogelwch ac unrhyw faterion eraill a all effeithio ar ddiogelwch. Disgwylir i'r deiliad trwydded weithredu trefniadau digonol yn unol â'r amodau sydd ynghlwm wrth y drwydded er mwyn sicrhau cydymffurfio cyfreithiol. Bydd archwiliadau yn mesur digonoldeb y trefniadau hyn a'u gweithrediad.

Yn y cyfnod hwn, roedd archwiliadau rheolaidd Trawsfynydd wedi ystyried y canlynol:

- newidiadau sefydliadol
- addasiadau i gyfarpar, offer ac achosion diogelwch
- saerniaeth cyfarpar a/neu gomisiynu
- parodrwydd ar gyfer argyfwng
- rheoli gwastraff ymbelydrol
- digwyddiadau ar y safle

Yn gyffredinol roedd ONR o'r farn bod y trefniadau a wnaed ac a weithredwyd gan y safle mewn ymateb i'r gofynion diogelwch yn ddigonol yn y meysydd a archwiliwyd. Fodd bynnag, lle ystyrid bod angen gwneud gwelliannau, gwnaeth deiliad y drwydded ymrwymadau boddhaol i fynd i'r afael â materion, a bydd archwiliwr y safle yn monitro cynnydd yn ystod ymweliadau yn y dyfodol. Ble bydd angen, bydd ONR yn cymryd camau gorfodi rheoliadol ffurfiol i sicrhau bod camau adferol yn cael eu gweithredu i derfynau amser rhesymol ymarferol.

Cynhaliodd archwiliwr y safle gyfarfod cyfnodol gyda chynrychiolwyr diogelwch, i gefnogi eu swyddogaeth o gynrychioli gweithwyr a derbyn gwybodaeth ar faterion yn effeithio ar eu hiechyd, diogelwch a lles yn y gwaith.

Yn y cyfnod hwn roedd archwiliwr sydd yn arbenigo ar atebolrwyddau niwclear wedi mynychu dau gyfarfod safle o Grŵp Tactegol Cyflwr Terfyn Trawsfynydd (TESTG). Grŵp 'Arwain a Dysgu' yw hwn sydd wedi'i sefydlu i adnabod a cheisio datrys unrhyw faterion a rhwystrau a ganfyddir i danseilio a herio diffiniad a throsglwyddo cyflwr terfyn effeithiol ar raglen Trawsfynydd.

3 MATERION NAD YDYNT YN RHEOLAIDD

Gofynnir i ddeiliaid trwydded baratoi trefniadau er mwyn ymateb i faterion a digwyddiadau nad ydynt yn rheolaidd. Mae archwiliwr ONR yn ystyried digonoldeb ymateb y deiliad trwydded, yn mynegi barn ar ddigonoldeb ymateb y deiliad trwydded, gan gynnwys yr hyn a wnaed i roi unrhyw welliannau hanfodol ar waith. Nid oedd unrhyw fater na digwyddiadau arwyddocaol o'r math hyn yn ystod y cyfnod.

4 GWEITHGAREDD RHEOLIADOL

Gall ONR gyflwyno dogfennau ffurfiol i sicrhau cydymffurfio â gofynion rheoliadol. Dan amodau trwydded safle niwclear, mae ONR yn cyflwyno dogfennau rheoliadol, sydd naill ai'n caniatáu gweithgaredd neu'n galw am i ryw fath o weithredu ddigwydd; gan amlaf caiff y rhain eu galw'n 'Offer Trwydded' (LIs), ond weithiau byddant ar ffurf arall. Yn ogystal, gall archwiliwr gyflwyno Hysbysiad Gorfodi i sicrhau gwelliannau i ddiogelwch. Ni chyflwynwyd yr un Hysbysiad Gorfodi nac LI yn ystod y cyfnod.

Gellir gweld adroddiadau yn manylu ar y sail ar gyfer penderfyniadau rheoliadol ar wefan ONR: <http://www.onr.org.uk/pars/>.

5 NEWYDDION ODDI WRTH ONR

I weld y newyddion diweddaraf a diweddariadau oddi wrth ONR ewch i'r wefan a llofnodi ar gyfer ein e-fwletin (<http://www.onr.org.uk/ebulletin/index.htm>).

Yn Ionawr 2018, derbyniodd ONR ganlyniadau eu harolwg rhanddeiliaid cyntaf a gynhaliwyd gan YouGov ar ran ONR. Gwahodwyd ystod eang o randdeiliaid i gyfrannu i arolwg ar-lein; derbyniwyd 351 ymateb. Yn ogystal â'r arolwg ar-lein, cynhaliwyd nifer o gyfweiliadau trylwyr gyda rhanddeiliaid. Tra bod y canlyniadau fel cyfanrwydd yn dangos bod ONR yn cael ei weld fel sefydliad perfformiad uchel gyda lefelau da o hyder ymhlith rhanddeiliaid, mae yna feysydd lle gellid gwneud gwelliannau a byddwn yn gweithio gyda'n hadrannau ar y rhain yn y misoedd i ddod. Ceir manylion pellach ynghylch canlyniadau'r arolwg yn newyddlen mis Mawrth sydd ar gael ar wefan ONR.

Yn Chwefror 2018, cynhaliodd ONR ei webinar cyntaf yn dilyn cyhoeddi'r 'Guide to enabling regulation in practice.' Roedd y Prif Archwiliwr Niwclear, Mark Foy a'r Dirprwy Brif Archwiliwr, Mike Finnerty, wrth law i ateb cwestiynau ynghylch y canllaw sydd wedi'i gynllunio i ddangos enghreifftiau o alluogi rheoliadol yn ymarferol. Dyma sianel gyfathrebu newydd i ONR a byddwn yn cynnal webinarau pellach ar bynciau gwahanol dros y misoedd i ddod. Os hoffech chi ymuno mewn webinarau yn y dyfodol, cysylltwch â thîm Cyfathrebu ONR trwy contact@onr.gov.uk

Ym mis Mawrth 2018, cynhaliodd ONR y cyntaf o ddau gyfarfod eleni gyda chynrychiolwyr ar draws y gymuned NGO. Denodd y cyfarfod, a gynhaliwyd yn Birmingham, 15 o gynrychiolwyr NGO o 11 sefydliad gwahanol. Roedd y pynciau yn cynnwys: Diogelu Domestig tra'n aros i'r DU adael Euratom; Trefniadau Cynllunio ar gyfer Argyfwng; a chanlyniadau Arolwg Rhanddeiliaid ONR. Bwriedir cynnal y cyfarfod nesaf ym mis Hydref 2018. Rydym yn awyddus i gynyddu'r nifer o bobl sy'n ymwneud ag ONR ar ddiogelwch niwclear a materion diogelwch a hoffem wahodd aelodau o SSGs, a LLCs i ymuno â'n rhaglen ymrwymiad. Ceir manylion pellach ar contact@onr.gov.uk

6 CYSYLLTIADAU

Office for Nuclear Regulation
Redgrave Court
Merton Road
Bootle
Merseyside
L20 7HS

gwefan: www.onr.org.uk
e-bost: ONREnquiries@onr.gsi.gov.uk

Cyflwynir y ddogfen hon gan y Swyddfa dros Reoli Niwclear (ONR). Am wybodaeth bellach ynghylch ONR, neu i adrodd am anghysonderau neu wallau yn y cyhoeddiad hwn, ewch i <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© Swyddfa dros Reoli Niwclear, 2018

Os ydych yn dymuno ail-ddefnyddio'r wybodaeth hon ewch i www.onr.org.uk/copyright.htm am fanylion.

Cyhoeddwyd Mai 2018

Ar gyfer dogfennau a gyhoeddwyd, y copi electronig ar Wefan ONR yw'r fersiwn mwyaf cyfredol sydd ar gael yn gyhoeddus ac mae copïo neu argraffu yn golygu nad yw'r ddogfen hon wedi'i rheoli.